

ASPECTE JURIDICE ȘI FISCALE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE ÎN ROMÂNIA

25 noiembrie 2022

Notă: Presentul material este confidențial, iar drepturile de proprietate intelectuală asupra acestuia aparțin Tuca Zbârcea & Asociații. Folosirea sa, în tot sau în parte, de către orice persoană este permisă numai cu acordul scris al Tuca Zbârcea & Asociații. Acest material are scop pur informativ, nu conține consultații juridice cu caracter definitiv, care se vor solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

Prezentarea poate fi însoțită de documente suport provenind din surse terțe pentru exemplificarea modelelor utilizabile în cadrul procedurilor prezentate în acest material, iar Tuca Zbârcea & Asociații nu își asumă răspunderea pentru exactitatea sau conținutul acestora.

SRL sau PFA

(Societate cu răspundere limitată sau persoană fizică autorizată?)

	SRL	PFA
Număr asociați	Minim 1, maxim 50	1
Personalitate juridică	Distinctă - în cazul insolvenței, asociații nu vor putea fi urmăriți pentru bunurile proprii (separație de patrimonii)	Nu are personalitate juridică - dacă nu-și achită datoriile, fondatorul va răspunde cu bunurile proprii
Activități posibile	Coduri CAEN nelimitate numeric	Maxim 5 coduri CAEN
Pregătire profesională și experiență	Nu există această condiție	Atestare a pregătirii și a experienței pentru anumite activități economice (adeverință de vechime în muncă, atestat de calificare profesională, diploma de studii etc.)
Retragere bani din societate	Impozit pe dividende (5% în prezent, 8% începând din 2023)	Nu este supus impozitării
Număr salariați	Minim 1 salariat începând cu 2023 pentru microîntreprinderi (nu există limitare la companiile plătitoare de impozit pe profit)	Maxim 3 salariați

SRL sau PFA (regim fiscal)

	SRL (microîntreprindere)	PFA
Impozit pe venit	<p>1 % (minim un salariat) sau 3% (fără salariați) aplicat la încasări (până în 1.000.000 EUR, altfel devine plătitor de impozit pe profit 16%)</p> <p>Începând cu 2023, va exista o cotă unică de 1% care se va aplica la încasări (până în 500.000 EUR, altfel devine plătitor de impozit pe profit 16%)</p>	10% aplicat la venitul net (i.e. calculat ca venit brut - cheltuieli deductibile) sau la norma de venit
Deducere cheltuieli	—	Se pot deduce cheltuielile efectuate în scopul activității economice.
Alte obligații fiscale	Minim 1 salariat începând cu 2023 → taxe salariale la nivelul unui salariu minim (10% impozit pe venit, 25% CAS aplicat la venitul brut, 10% CASS aplicat la venitul brut, 2,25% CAM aplicat la venitul brut)	25% CAS și 10% CASS aplicat la 12 salarii minime (i.e. în prezent, 30.600 RON) adică 7.650 RON CAS și 3.060 RON CASS
Depunere declarații	Patru declarații trimestriale (până pe 25 a lunii următoare trimestrului pentru care se datorează impozitul)	Declarația Unică anuală (până pe 25 Mai a anului următor celui de realizare a veniturii)
Contabilitate	Contabilitate în partidă dublă.	Contabilitate în partidă simplă.
Limitare activități	Maxim 20% venituri din consultanță și management.	—

PFA - Criterii independență

✓ PFA-urile trebuie să îndeplinească minim 4 dintre următoarele criterii de independență:

1. persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru
2. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți
3. riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea
4. activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară
5. activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității
6. persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective
7. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii

SRL (Societate cu răspundere limitată)

/// Pași și acte necesare

1. Rezervare denumire firmă
2. Cont bancar
3. Dovada sediului
4. Actul constitutiv al societății
5. Cerere de înmatriculare la Registrul Comerțului și anexe (investiția străină și declarație pe proprie răspundere privind îndeplinirea condițiilor legale)
6. Act de identitate

PFA (Persoană fizică autorizată)

/ Pași și acte necesare

1. Înregistrare fiscală
2. Permis de ședere
3. Rezervare denumire
4. Act constitutiv
5. Cerere de înregistrare la Registrul Comerțului
6. Declarație pe proprie răspundere privind îndeplinirea condițiilor legale
7. Dovada sediului
8. Documente care atestă pregătirea și experiența profesională (atestare, certificări, diplome, etc)
9. Act de identitate

Alte aspecte de drept societar de discutat

1. Concluzii privind alegerea între SRL și PFA
2. Înființarea unei filiale sau a unei sucursale în România
3. Transferul unei societăți (românești sau străine) în România

Rezidența fiscală (I)

/// O *persoană fizică rezidentă* este orice persoană fizică ce îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

- are domiciliul în România;
- centrul intereselor vitale ale persoanei este amplasat în România;
- este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat;
- este cetățean român care lucrează în străinătate, ca funcționar sau angajat al României într-un stat străin.

/// Nerezidentii care stau în România o perioadă > 183 de zile, au obligația completării “*Chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România*” în 30 de zile de la împlinirea termenului de 183 de zile de prezență în România.

/// ANAF va emite o notificare prin care va stabili dacă persoana fizică este rezidentă sau nu din punct de vedere fiscal în România.

Rezidența fiscală (II)

/// **Rezident fiscal în România** = obligație fiscală integrală în România atât pentru veniturile obținute din România, cât și pentru cele obținute din străinătate.

Pentru veniturile extra-salariale obținute din România (pentru care contribuabilul are obligații de declarare și plată)/străinătate se va depune Declarația Unică (Formarul 212) până pe 25 Mai a anului următor celui de obținere a venitului. Impozitul și contribuțiile sociale (dacă se datorează) se vor plăti tot până la acest termen.

/// **Nerezident din punct de vedere fiscal în România** = obligație fiscală în România doar pentru veniturile obținute din România.

Nerezidentul poate opta pentru aplicarea prevederilor *Convenției de evitare a dublei impuneri (“CEDI”) încheiate între România și Ucraina* (dacă acestea sunt mai favorabile față de legislația domestică din România), pentru aceasta fiind necesar să prezinte un certificat de rezidență fiscală din Ucraina plătitorului de venit.

Dacă același venit este supus impozitării și în Ucraina, impozitul plătit în România va fi dedus prin metoda creditului fiscal din impozitul datorat în Ucraina.

Venituri din salarii (I)

1. Contract individual de muncă în Ucraina (plata salariului din Ucraina), activitate salarială desfășurată pe teritoriul României

a. Impozit pe venit 10%

✓ Conform *Convenției de evitare a dublei impuneri (“CEDI”)* încheiate între România și Ucraina, în situația în care angajații ucraineni vor petrece în România mai mult de 183 de zile, veniturile salariale obținute de la angajatorul ucrainean pentru munca desfășurată în România se va impune în România, angajatul având obligația de a declara/plăti impozitul pe veniturile din salariile astfel obținute, în cotă de 10% (până pe data de 25 a lunii următoare celei în care s-a obținut venitul) + obligația de depunere a Chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale, conform informațiilor din slide-ul “*Rezidența fiscală (I)*”.

b. Contribuții sociale (CAS 25%, 10% CASS și 2,25% CAM)

✓ Din prisma contribuțiilor sociale, întrucât (i) Ucraina este țară non-UE și (ii) nu există un acord în domeniul securității sociale încheiat între România și Ucraina, angajații ucraineni vor datora contribuții sociale în România pentru veniturile salariale astfel obținute.

*** Au existat o serie de propuneri privind scutirea de la plata impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale pentru cetățenii ucraineni relocați în România pentru o perioadă de maximum 9 luni, însă aceste propuneri nu au fost implementate până la acest moment.*

Venituri din salarii (II)

2. Contract individual de muncă în România (plata salariului din România), activitate salariale desfășurată pe teritoriul României

✓ Într-o astfel de situație, cetățeanul ucrainean va datora aceleași taxe precum un angajat român, obligația de reținere/declarare/plată a acestora revenind angajatorului (persoana fizică nu are obligații în acest sens).

✓ Pentru veniturile salariale, angajatul va datora:

- Impozit pe venit în cotă de 10%;
- Contribuția de asigurări sociale (“CAS”) în cotă de 25%;
- Contribuția de asigurări sociale de sănătate (“CASS”) în cotă de 10%.

✓ Separat, pentru veniturile salariale angajatorul datorează contribuția asiguratorie pentru muncă (“CAM”) în cotă de 2,25%.

✓ Angajatorul român va avea obligația de a declara/plăti aceste taxe până pe data de 25 a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul.

Scutire impozit sectorul IT (I)

- ✓ Sunt scutite de la plata impozitului pe venit (10%) persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, în urma desfășurării activității de creare de programe pentru calculator în beneficiul unor angajatori români (de aceste prevederi beneficiază cetățenii români și cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene ale căror diplome sunt echivalate de Ministerul Educației Naționale).
- ✓ În acest sens, sunt reglementate condiții de formă și de fond care trebuie îndeplinite pentru acordarea scutirii.

Angajatorii trebuie să își desfășoare activitatea pe teritoriul României în conformitate cu legislația în vigoare și trebuie să aibă ca obiect de activitate crearea de programe pentru calculator (e.g. cod CAEN 5821 - “*Activități de editare a jocurilor de calculator*”, 5829 - “*Activități de editare a altor produse software*”, 6201 - “*Activități de realizare a soft-ului la comandă*”, 6202 - “*Activități de consultanță în tehnologia informației*”, 6209 - “*Alte activități de servicii privind tehnologia informației*”).

Întrebări și răspunsuri (Q&A)

Vă mulțumim!

Andreea Savencu, Tax Deputy Manager
andreea.savencu@tuca.ro

Andrei Diaconescu, Associate
andrei.diaconescu@tuca.ro